

SKEPSIS^{RY}

Kohta 25 vuotta kysymyksiä

Skepsis ja Humanistiliitto järjestivät joulukuussa sähköpostikyselyn presidenttiehdokkaille. Kysymykset perustuivat tiedebarometreissä esitettyihin tieteen ja etiikan aihepiiriin kysymyksiin. Presidenttiehdokkaita vastasivat Sari Essayah, Pekka Haavisto, Paavo Lipponen ja Paavo Väyrynen.

Essayah ja Väyrynen ovat kyselyn mukaan täysin samaa mieltä siitä, että ”tieteeseen perustuva maailmankuva ja uskonto eivät ole ristiriidassa keskenään”. Osittain samaa mieltä asiasta ovat Haavisto ja Lipponen.

Essayahin mielestä tieteeseen perustuva maailmankuva ja uskonto eivät ole ristiriidassa keskenään, jos tieteellisellä maailmankuvalla tarkoitetaan avoimesti historiallisesti kehittyvää ja itseään korjaava maailmankuvaa, joka ei sinällään ole esimerkiksi ateistinen, vaan perustuu totuuden etsimiseen. ”On hyvä erottaa tieteen todelliset tulokset ja niistä vedettävät – väärät tai oikeat – filosofiset johtopäätökset toisistaan”, Essayah kommentoi.

Essayah, Haavisto ja Lipponen ovat täysin eri mieltä väitteestä, että ”uskosta tieteeseen on tullut nykyajan uskonto, joka ohjaa ihmisten arvomaailmaa väärään suuntaan”, kun taas Väyrynen on väitteestä jokseenkin samaa mieltä. Jokseenkin samaa mieltä Väyrynen on myös väitteestä ”tiede elää liian eristyneenä muusta yhteiskunnasta, norsunluutorneissaan, vailla riittävää kosketusta ihmisen arkeen”. Essayah, Haavisto ja Lipponen ovat asiasta jokseenkin tai täysin eri mieltä.

Essayah on täysin eri mieltä siitä, että ”ns. kansanparantajat omaavat tietoja ja taitoja, joita lääketieteellä ei ole”. Jokseenkin eri mieltä asiasta on Lipponen. Haavisto ja Väyrynen eivät osaa sanoa. Haaviston mukaan asia riippuu täysin kansanparantajasta. ”Kansanperinne on aina kantanut mukanaan myös viisauksia, joille tiede on myöhemmin löytänyt järkeenkäyvän selityksen. Tärkeää on molemmipuolinen kunnioittava keskusteluyhteys tie-

deyhteisön ja kansanparantajien kesken”, Haavisto kommentoi.

Onko homeopatia tehokas keino hoitaa sairauksia, vaikka sillä ei ole lääketieteen tunnustusta? Essayahin mielestä täysin ei, Lipposen mielestä jokseenkin ei. Väyrynen mielestä jokseenkin joo, Haavisto ei osaa sanoa. Haavisto kommentoi: ”Jos joku kokee saavansa avun jostakin hoitomuodosta, joka ei ole lääketieteellisesti vaarallinen tai haitallinen, en näe siinä yhteiskunnan kannalta ongelmaa. Eri asia on puoskarointi, jossa pyritään toimimaan lääketieteellisiä totuuksia vastaan.”

Kukaan presidenttiehdokkaista ei allekirjoita väitettä, että ”vaikka lehdissä julkaistavat horoskoopit ovat lähinnä viihdettä, on olemassa myös luotettavia, syvälliseen astrologiseen tietoon perustuvia horoskooppeja”.

Essayah ja Lipponen ovat täysin eri mieltä siitä, että ”vaikka ufo-havaintoja ei ole kyetty tieteen keinoin todentamaan, on selvää että vierailuja ulkoavaruudesta maahan on tapahtunut”. Haavisto on jokseenkin eri mieltä, Väyrynen ei osaa sanoa. Haavisto kertoo olleensa lapsuudessa aktiivinen ufoharrastaja, joka luki paljon von Dänikenin ja George Adamskin tuotantoa. ”Aikuistumiseen liittyy monia pettymyksiä – myös se, että todellisia ufo-havaintoja on niin vähän.”

Haavisto ei ota kantaa väitteeseen ”telepatia on todellinen ilmiö, vaikka sitä ei ole voitu tieteen keinoin todentaa”. Essayah on telepatian todellisuudesta täysin eri mieltä, samoin Lipponen. Väyrynen uskoo telepatiaan yhtä paljon kuin homeopatiaan: jokseenkin samaa mieltä.

Ketä suoritettu kysely sitten ohjaa skeptikkokansalaisia äänestämään presidentiksi? Sari Essayahia. En kirjoita tähän, ketä kannattaisi äänestää vähiten. Se voitaisiin tulkita mediapeliksi.

Presidenttiehdokkaiden vastaukset löytyvät täydellisinä osoitteesta www.skepsis.fi

RISTO K. JÄRVINEN